בס"ד

מדרשותיו של המגיד משרים
הרה"ג ר' דוד נתנאל שווארץ שליט"א - בעל 'פלאי התורה'

מבאר הפלאות

פנינים יקרים ומאירים, סיפורים נפלאים
ומעצימים, ואמרים נעימים ומחכימים,
ויסודות לחיים שלוים ומאושרים,

פרשת תולדות, ת'הא ש'נת ז'עלטנע פ'לאות

פלאי התורה – הלכות חנוכה, בשילוב 'סיפורי ולקחי הפלאות'

מתוך המצגת החדשה 'פלאי התורה – הלכות חנוכה'

חידוד א' - נידון לסקילה, וניצל ברגע האחרון בזכות פיוט 'מעוז צור'?

איך "יתכן, שיהודי עשה מעשה מסוים בחנוכה, ובגין כך התחייב סקילה רח"ל! בית דין כבר לקחו אותו לבית הסקילה, ורגע לפני שסקלו אותו – הגיעו שני עדים ואמרו לבית דין שבשעה שעשה את אותו מעשה, הוא שר את הפיוט 'מעוז צור' או את הניגון 'יודו לה' חסדו'. ובעקבות עדות זו – בית דין שינה מיד את הפסק ופטרו אותו מסקילה?!

תשובה: מדובר ב"בן סורר ומורה" שאכל "תרטימר בשר" ושתה "חצי לוג יין האיטלקי" בחנוכה. והרי דינו של בן סורר ומורה הוא שחייב סקילה. אך לפני שסקלוהו התברר לבית דין – שבשעה שאכל את הבשר ושתה את היין, הוא שר את הפיוט **'מעוז צור'** או את הניגון **'יודו לה' חסדו'** וכדומה, ולכן פטרוהו מסקילה! **והטעם** - שהרי כתב הרמ"א בהלכות חנוכה (או"ח סימן תר"ע סעיף ב') – שנוהגים לומר זמירות ותשבחות בסעודות שמרבים בחנוכה, **ורק אז הן נחשבות כ"סעודת מצווה".** **וכתב הרמב"ם** (הלכות ממרים פ"ז ה"ב) – שבן סורר ומורה שאכל בסעודת מצווה, **פטור מן המיתה! וההמקור לכך הוא במשנה במסכת סנהדרין** (דף ע').

המוסר השכל הנלמד מחידה הנ"ל

מחידה נדירה זו אנו למדים יסוד גדול וחשוב: גם אדם שנמצא במצב הקשה ביותר, אפילו כשעומד בשערי מוות רח"ל – על ידי שירות ותשבחות לה' הוא יכול להינצל ולזכות לחיים ארוכים ומאושרים. ועל כך נביא שני סיפורים נפלאים ומעוררי השראה.

המפגש המצמרר עם מלאך המוות

הגאון רבי חיים קנייבסקי זצ"ל מביא בספרו 'דרך שיחה' (עמ' י"ג) מספר 'מעיל צדקה' לבעל ה'שבט מוסר' (אות תל"ח): מעשה באדם שהלך לתומו בדרך, ולפתע פתאום התייצב מולו מלאך המוות! המלאך הודיע לו שכעת בא בשליחות משמיים לקחתו לעולם האמת. אותו אדם לא איבד את עשתונותיו, וביקש רשות ממלאך המוות שייתן לו קודם **להודות להשם.** לאחר שהודה להשם מעומק ליבו, פנה אליו מלאך המוות ואמר לו פלא עצום: "כיון שהודית עכשיו להקדוש ברוך הוא – הוסיפו לך כעת בשמיים **חמישים שנות חיים!**".

המחלה הנוראה שנעלמה בזכות השירה במזמור לתודה

בספר 'פניני פרשת השבוע' (ח"א, מאמרי חנוכה) מובא: מעשה בבעל התפילה הקבוע של בית הכנסת 'שתילי זיתים' בבני ברק, שגילו אצלו את המחלה הנוראה עם הרבה גרורות בכל גופו רח"ל. אותו יהודי קיבל על עצמו קבלה: שבמשך שלושה שבועות רצופים, כשיגש לעמוד, הוא ישיר בהתלהבות עצומה ובשמחה את **'מזמור לתודה'** בתפילת שחרית, **כפי שנפסק להלכה** (שו"ע או"ח סימן נ"א סעיף ט' שיש לאומרו בנגינה ובשמחה). **וכך עשה.** כשהסתיים השלושה שבועות האלו, הוא הלך שוב לרופא לבדיקה, הרופא נדהם לגלות ש**המחלה נעלמה כליל מגופו!**

קושיית הספרים: על מה אנו מודים ב"ועל המלחמות"?

ידועה קושיית הספרים הקדושים: מדוע אנו מזכירים בתפילת 'על הניסים' את ההודאה **"ועל המלחמות"**? וכי מה יש להודות על המלחמות עצמן? שהרי אפילו על 'חרב של שלום' (העוברת בארץ ללא מלחמה) נאמר "וְחֶרֶב לֹא תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם" – משמע שזה אינו דבר טוב כלל! (ובספר 'בני יששכר' [מאמרי כסלו, מאמר ד' אות ו'] כתב שמטעם זה, רבים מהאחרונים הורו שלא יאמרו כלל 'ועל המלחמות'). **אחד התירוצים הנפלאים לקושיא זו, מבוסס על דברי ה'חתם סופר' בדרשותיו** (ח"א, דף קפ"ה), על הפסוק שאנו אומרים בהלל (תהלים קי"ח, כ"א): **"אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה". ומבאר החתם סופר -** שדוד המלך היה מודה להקב"ה גם על העינוי והצער, כי האמין שגם הקושי נועד לטובה ולישועה. **ולפי זה מתורץ היטב:** למה אנו מודים להקב"ה גם "על המלחמות" – כי אנו מאמינים שגם מאורע המלחמה הקשה והמייסר, היה מאת השם לטובה ולישועה.

"אוי... תודה רבה!" - הודאה מתוך הקושי

ויש לציין בעניין זה עובדה מופלאה מאבי מורי, הגה"צ רבי חיים יעקב מנחם שוורץ זצ"ל, רב ודומ"ץ קריית צאנז נתניה, ובית חולים לניאדו (שנסתלק לבית עולמו בפתע פתאום בליל שבת קודש פרשת וישלח תשפ"ג, מתוך דברי תורה): בשנותיו האחרונות, כשהיה מתייסר בייסורים קשים, היה קורא בקול רם: **"אוי... תודה רבה!"**, וכך היה מודה להקב"ה על הייסורים עצמם. **וגם כשנשרפה כל דירתו,** רקד והודה להקב"ה על כך שברוך השם לא היו אבידות בנפש. **וזוהי בדיוק אותה בחינה – לראות את הישועה בתוך הקושי ולהודות!**

ניתן להזמין מבחר תוכניות 'פלאי התורה' מרתקות על כל מרחבי הש"ס, ארבעת חלקי השולחן ערוך ונושאי כליהם, תנ"ך ועוד.
כמו כן, ניתן להזמין את מבחר המצגות של 'פלאי התורה', כולל המצגת החדשה בהלכות חנוכה,
וכן מבחר דרשות, זיצים והתוועדויות, ושבתות התעלות מרוממות,
מאת המשפיע הרה"ג ר' דוד נתנאל שווארץ שליט"א.
לפרטים ולהזמנות: 052-7156981